

Semantik och pragmatik, omtentamen

Lös uppgifterna! De är kopplade till åtta lärandemålspunkter (1–6, 7.1–7.2). Utfallet på varje lärandemålspunkt bedöms med G eller VG. Minst G på var och en krävs för godkänt på kursen. VG på minst fyra ger VG på kursen.

Om du anser att någon fråga/uppgift är oklar, skriv en not om det som förklarar varför du tycker det, och lös uppgiften utifrån den mest rimliga tolkning du kan göra.

Uttryck dig klart och koncist! SKRIV SÅ ATT DET BLIR LÄTT ATT LÄSA, TACK!

Lärandemål – uppgifter

(LM 1) förklara några olika sätt att definiera begreppet betydelse utifrån olika teoretiska utgångspunkter

Uppgift: Förklara på vilket sätt språket har en extern och en intern signifikans! Illustrera med ett par exempel!

(LM 2) förklara grunderna för de gränsdragningar mellan grammatik, semantik och pragmatik som görs inom några olika teoretiska ramverk.

Uppgift: Nämn tre pragmatiska fenomen i språket och förklara varför de kan anses falla under rubriken *pragmatik* snarare än (ren) *semantik*.

(LM 3) redogöra för grundläggande teoretiska positioner kring relationerna mellan språklig betydelse, den fysiska verkligheten och språkanvändarnas mentala tillstånd

Uppgift: Förklara vad en definition är! Ge något klart exempel! Hur kan en definition förhålla sig till språkanvändarnas kunskaper (olika möjligheter)!

(LM 4) redogöra för viktiga lexikala relationer och tillämpa dem för att resonera kring godtyckliga ords relationer

Uppgift (a): Vad är skillnaden mellan homonymi och polysemi? Illustrera

med ord ur nedanstående exempeltext!

Uppgift (b): Nämn två olika typer av motsatser! Förklara kortfattat vad som utmärker typerna! Illustrera med tydliga exempel, där åtminstone ena ledet finns i nedanstående exempeltext!

(LM 5) klargöra sambandet mellan satsers betydelse och logiska konsekvensförhållanden

Uppgift: Är detta en logiskt giltig slutledning? (Följer verkligen slutsatsen ur premisserna?) Varför/varför inte? Förklara kortfattat!

<i>Inga hundar äter salta saker.</i>	(premiss 1)
<i>Fido åt tre salta kringlor.</i>	(premiss 2)
<hr/>	
<i>Fido är inte en hund.</i>	(slutsats)

(LM 6) översätta elementära utsagor till predikatlogik och informellt förklara principerna bakom denna översättning

Uppgift: Försök uttrycka följande meningar på predikatlogik!

- (a) Pelle köper endast tomater.
- (b) Det finns mogna gröna äpplen.
- (c) Inga gröna paprikor är både söta och mogna.

(LM 7.1 och 7.2 räknas som två punkter vid betygssättningen.)

(LM 7.1) redogöra för några teoretiska ansatser som förklarar hur språkliga uttrycks betydelse och/eller referens kan bero på kontexten

Uppgift (a): Vad är en konversationell maxim (Grice)? Hur kan de användas för att förstå diskurs?

Uppgift (b): Sammanfatta komprimerat de centrala idéerna bakom analysen av talhandlingar (Austin, Searle).

samt (LM 7.2) tillämpa dem i resonemang kring autentiska språkliga data.

Uppgift (a): Analysera två tydliga konversationella implikaturer i exempeltexten nedan. Förklara kortfattat!

Uppgift (b): Analysera två tydliga användningar av talhandlingsverb i exempeltexten nedan. Analysera verben genom att formulera (skissartat räcker) deras lyckosamhetsvillkor!

Uppgift (c): Leta upp några explicita performativa yttranden i exempeltexten

nedan!

Exempeltext

Fru talman! I mitt anförande ställde jag en fråga till majoriteten. Frågan gällde ansvaret för folkbildningen. Jag lyfte också fram det beslut som fattades förra mandatperioden när det gäller folkbildningspropositionen och förslaget om att starta en dialog. Jag minns inte, men det är väl ungefär ett år sedan vi hade en motsvarande debatt. Då ställde jag samma fråga till majoriteten, alltså om ministern hade tagit något initiativ. Jag fick till svar att han inte hade gjort det, utan det hänvisades till kommunernas självstyre. Man sade att vi inte ska peta i var de ska lägga sina pengar. Det menar inte jag att vi ska göra, och det var inte heller andemeningen i propositionen. I stället handlade det just om att man ville ha en dialog mellan stat, kommun och landsting om ansvaret.

Som jag sade i mitt anförande: Visst, vi har gett mer pengar från statligt håll. Men pengar har samtidigt försvunnit från andra delar. Kommunerna hör till dem som har minskat sitt anslag med 40 procent. Det är klart att det då inte blir mer pengar till folkbildningen. Vi kan stå här och säga att det är så viktigt med folkbildningen och med det nationella målet. Tidigare i dag i utskottet hörde vi hur viktigt det är med folkbildning. Beträffande de nationella kulturpolitiska målen gäller det inte bara staten utan hela vägen. Därför tycker jag att vi här har ett ansvar att trycka på; så är det definitivt, särskilt som vi enigt har fattat beslut här i riksdagen.

Nu har vi en minister som tillhör den borgerliga alliansen. Återigen frågar jag er i den borgerliga majoriteten: Vad gör ansvarig minister? Det hade varit roligt om han var kvar här. Han var ju med på frågestunden men lämnade sedan kammaren. Jag har inte hört honom tala så mycket om folkbildning. Anne Marie Brodén får i stället svara på min fråga som jag återigen ställer: Vad gör ansvarig minister för att få i gång en dialog?